

Allmänt om tillsyn och insyn

Enligt skollagen (SFS 2010:800, 2 kap 5 §) har en kommun rätt att godkänna en anordnare av fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem att bedriva verksamhet. Detta innebär samtidigt att det finns en skyldighet att utöva tillsyn av dessa, vilket också är reglerat i skollagen (SFS 2010:800, 26 kap 2–4 §§), men det finns inga regler för *hur* tillsyn ska genomföras och därför kan det se olika ut från kommun till kommun.

På uppdrag av utbildningsnämnden i Nacka är det utbildningsenheten som utför tillsyn av de fristående verksamheter som kommunen har godkänt och förklarat ha rätt till bidrag (auktoriserat, enligt Nacka kommuns ordval).

Vad är tillsyn och insyn?

Regelbunden tillsyn är en granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter som reglerar förskola och pedagogisk omsorg. I tillsynen ingår att ge råd och vägledning samt fatta beslut om åtgärder som kan behövas för att säkerställa att huvudmannen uppfyller auktorisationsvillkoren samt följer lagar och andra föreskrifter. Varje förskola och pedagogisk omsorg som auktoriserats av Nacka kommun granskas av utbildningsenheten i regelbunden tillsyn.

Riktad tillsyn är en granskning som görs inom ett avgränsat område. Inriktningen är alltid regelefterlevnad och genomförs i förhållande till en, några eller samtliga anordnare. En riktad tillsyn kan ske planerat utifrån ett särskilt område som behöver kontrolleras, eller utan dröjsmål för att det framkommit klagomål på en förskola eller pedagogisk omsorg.

Kommunstyrelsen i Nacka har i ”Program för uppföljning av kommunala och privata utförare” (KFKS 2021/1240) beslutat att samma typ av granskning som görs i tillsynen för fristående förskolor även ska genomföras i de kommunala förskolorna, för att uppföljning och kontroll ska vara likvärdigt för alla förskolor i kommunen. Granskningen som genomförs i de kommunala förskolorna har fått ett annat ord, det kallas för insyn eftersom det är Skolinspektionen som har tillsynsansvaret över de kommunala förskolorna i enlighet med skollagen (SFS 2010:800 26 kap 3 §).

Om det finns brister i en fristående verksamhet får huvudmannen ett föreläggande eller en anmärkning. Om brister framkommer vid insyn av kommunala verksamheter uppmanas huvudmannen att rätta till bristerna eftersom det endast är Skolinspektionen som kan ge en kommunal huvudman föreläggande eller anmärkningar.

Tillsyn och insyn ger också bilder av kvaliteten i förskolorna och används bland annat i utbildningsnämndens uppföljnings- och utvärderingssystem. Tillsyn och insyn i Nacka

genomförs med ett förebyggande förhållningssätt vilket innebär att utbildningsexperterna från utbildningsenheten som genomför granskningen ger råd och vägledning till dem som är ansvariga för verksamheten om hur de kan utveckla påtalade brister.

Hur går regelbunden tillsyn och insyn till?

En regelbunden tillsyn och insyn i Nacka sker för närvarande med cirka två års mellanrum och består av två delar. I den första delen besvarar huvudmannen eller ledningen för förskolan/pedagogisk omsorg ett antal frågor om sin verksamhet samt bifogar dokumentation som efterfrågas. Underlagen sammanställs och granskas inför den andra delen som består av ett besök i verksamheten för att samtala med pedagoger och barn samt titta på lek- och lärmiljön samt barnsäkerheten. Besöket avslutas med ett samtal med verksamhetens ledning och huvudman. Varje förskola och pedagogisk omsorg får därefter ett beslut som grundar sig på båda delarna.

I beslutet för tillsyn används formuleringarna Tillfredsställande, Tillfredsställande men bör utvecklas, Anmärkning och Föreläggande. I rapporten för insyn används formuleringarna Tillfredsställande, Tillfredsställande men bör utvecklas, Mindre brist och Allvarlig brist. Nedan står det mer ingående vad formuleringarna betyder i tillsyn och insyn.

Tillfredsställande	Verksamheten uppfyller kraven
Tillfredsställande men bör utvecklas (26 kap 12 § skollagen)	Verksamheten uppfyller kraven i tillräckligt stor omfattning för att inte en anmärkning ska ges, men verksamheten och/eller dokumentationen inom området behöver utvecklas.
Huvudmannen kan kontakta utbildningsenheten för att få råd och vägledning om hur verksamheten bör utvecklas.	

Anmärkning (Fristående) Mindre brist (Kommunala) (26 kap 11 § skollagen)	Verksamheten har mindre brister som behöver åtgärdas inom angiven tid
Föreläggande (Fristående) Allvarlig brist (Kommunala) (26 kap 10 § skollagen)	Verksamheten har allvarliga brister som behöver åtgärdas omedelbart
Åtgärder för hur en verksamhet ska avhjälpa bristerna finns beskrivet under råd och vägledning i beslutet/rapporten.	

Sammanställning av områden för tillsyn/insyn, förskola

Område: 1 kap Skollagen, Inledande bestämmelser
<p>5 § Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.</p>
<p>6 § Utbildningen vid en förskoleenhet med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell.</p> <p>7 § Undervisningen vid fristående förskolor ska vara icke-konfessionell.</p> <p>7 a § Om huvudmannen har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med de begränsningar som följer av 7 b och 7 c §§.</p> <p>7 b § I en utbildning med konfessionell inriktning får undantag från det som anges i 5 § tredje stycket om att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet enbart göras för konfessionella inslag. Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn är införstådda med detta. Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag.</p> <p>7 c § Vid fristående förskolor med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma i begränsad omfattning och vid sådana tillfällen som huvudmannen skriftligen har informerat barnens vårdnadshavare om.</p> <p>7 d § Information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma, 2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår enligt 7 b § tredje stycket, och 3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt enligt 7 b § andra stycket.
<p>10 § I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.</p>
Område: 2 kap Skollagen, Huvudmän och ansvarsfördelning
<p>5 § Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudmän för förskola.</p>

<p>Godkännande ska lämnas om den enskilde</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, 2. har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, och 3. i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. <p>Vidare krävs att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga som anges i 5 a § andra stycket bedöms lämpliga. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas.</p>
<p>5 a § I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 5 § andra stycket 1 sammantaget avse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, 2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, 3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och 4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. <p>I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 5 § tredje stycket avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen.</p>
<p>5 b § En sökande ska inte anses som lämplig enligt 5 § tredje stycket om det finns en risk för att barn i den verksamhet som ansökan avser kommer att utsättas för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. våld, tvång eller hot, 2. diskriminering eller kränkande behandling, eller 3. påverkan som syftar till motarbetande av grundläggande fri- och rättigheter eller det demokratiska styrelseskicket.
<p>6 b § Enskilda huvudmän ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 5 a § till den som godkänt den enskilde som huvudman senast en månad efter förändringen.</p>
<p>8 § Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.</p>
<p>8 a § Huvudmannen ska utse en skolchef som ska biträda huvudmannen med att tillse att de föreskrifter som gäller för utbildningen följs i huvudmannens verksamhet inom skolväsendet. Huvudmannen kan utse en skolchef för hela verksamheten eller flera skolchefer för delar av verksamheten.</p>
<p>9 § Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.</p> <p>10 § Rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens olika förutsättningar och behov.</p> <p>11 § Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.</p>

12 § Huvudmannen ska se till att rektorn går en särskild befattningsutbildning eller en utbildning som kan jämföras med denna. Utbildningen ska påbörjas snarast möjligt efter det att rektorn har tillträtt sin anställning och vara genomförd inom fem år efter tillträdesdagen.

13 § Endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen.

14 § Utöver lärare eller förskollärare som avses i 13 § får det i undervisningen i fritidshemmet och förskolan finnas annan personal med sådan utbildning eller erfarenhet att elevernas eller barnens utveckling och lärande främjas.

15 § En legitimerad lärare eller förskollärare har ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver.

20 § Endast den som har legitimation får anställas som förskollärare får anställas utan tidsbegränsning.

22 § Varje huvudman ska sträva efter att för undervisningen anställa lärare och förskollärare som har forskarutbildning. Huvudmännen ska också sträva efter att inrätta karriärsteg för särskilt yrkesskickliga lärare.

31 § Den som erbjuds en anställning inom förskolan ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

32 § En kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

33 § Den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

34 § Huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i förskolan ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska se till att all personal i förskolan har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Område: 3 kap Skollagen, Barns utveckling mot målen

2 § Alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

3 § Vårdnadshavare för ett barn i förskolan ska fortlöpande informeras om barnets utveckling.

Område: 4 kap Skollagen, Kvalitet och inflytande

<p>3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera och följa upp utbildningen, analysera orsakerna till uppföljningens resultat och utifrån analysen genomföra insatser i syfte att utveckla utbildningen.</p> <p>5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.</p> <p>6 § Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.</p>
<p>4 § Sådan planering, uppföljning, analys och utveckling av utbildningen som anges i 3 § ska genomföras även på förskole- och skolenhetsnivå. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs.</p> <p>5 § Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.</p> <p>6 § Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.</p>
<p>7 § Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas.</p>
<p>8 § Huvudmannen ska ta emot och utreda klagomål mot utbildningen. När huvudmannen har tagit emot ett klagomål ska huvudmannen bekräfta detta, skyndsamt göra den utredning som behövs för att kunna hantera klagomålet och återkoppla till den som har framfört klagomålet. Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för klagomålshanteringen och aktivt verka för att rutinerna är kända bland elever, vårdnadshavare och personal.</p>
<p>9 § Barn ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem. Information och formerna för barnen inflytande ska anpassas efter deras ålder och mognad.</p>
<p>12 § Vårdnadshavare för barn i förskolan ska erbjudas möjlighet till inflytande över utbildningen.</p>
<p>13 § Vid varje förskoleenhet ska det finnas ett eller flera forum för samråd med barn och vårdnadshavare. Där ska sådana frågor behandlas som är viktiga för enhetens verksamhet och som kan ha betydelse för barnen och vårdnadshavarna. Barn och vårdnadshavare ska informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektor ansvarar för att det finns forum för samråd och för att informations- och samrådsskyldigheten fullgörs.</p> <p>14 § Den närmare utformningen av inflytandet ska anges i samband med den planering av verksamheten som föreskrivs i 4 § (i förskoleenhetens systematiska kvalitetsarbete). Barn och vårdnadshavare ska informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de</p>

bestämmelser som gäller för utbildningen. Rektor ansvarar för att sådan information lämnas.

Område: 8 kap Skollagen, Förskolan

2 § Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda barnen en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning.

8 § Huvudmannen ska se till att barngrupperna har en lämplig sammansättning och storlek och att barnen även i övrigt erbjuds en god miljö.

9 § Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Om det genom uppgifter från förskolans personal, ett barn eller ett barns vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska rektor se till att barnet ges sådant stöd. Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

10 § Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

11 § Personalen ska föra fortlöpande samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare därutöver genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet.

Område: Delar ur Nacka kommuns generella och specifika auktorisationsvillkor

Punkt 1 Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande.

Punkt 6 Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.

Punkt 12 Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året. I de specifika auktorisationsvillkoren framgår vilka krav som ställs. Krav på öppettider ska följas och plan för hur verksamhet erbjuds vid tillfällig stängning ska finnas.

Punkt 13 Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten nås.

Punkt 14 Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalet.

Punkt 17 Anordnarens personal har rätt att till kommunen anmäla missförhållanden i anordnarens verksamhet. Anordnaren får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.
Punkt 18 Anordnaren ska ta emot de kunder som väljer anordnaren. Anordnarens rätt att neka kund föreligger enbart vid av nämnden konstaterad platsbrist hos anordnaren.
Punkt 19 Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.
Punkt 20 Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren. Anordnaren ska ha rutiner för att hänvisa till kommunens olycksfallsförsäkring. Anordnaren ska bedriva ett systematiskt barnsäkerhetsarbete där barnskyddsronde ska genomföras två gånger per år. Krisplan och säkerhetsrutiner ska vara tydligt synliga och det ska finnas rutiner för tillbud och skador.
Punkt 22 Kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.
Punkt 23 Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.
Punkt 24 Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.
Punkt 25 Anordnaren ska rapportera händelser av större betydelse avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.
Punkt 26 Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.
Punkt 27 Anordnaren ska vid extraordinär händelse och höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.

Sammanställning av områden för tillsyn, pedagogisk omsorg

Område: 1 kap Skollagen, Inledande bestämmelser
10 § I all utbildning och annan verksamhet enligt denna lag som rör barn ska barnets bästa vara utgångspunkt. Med barn avses varje människa under 18 år. Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. ---- Allmänna råd pedagogisk omsorg: Kap 1, punkt 1: Huvudmannen bör säkerställa att barnets särskilda rättigheter så som de beskrivs i barnkonventionen tillgodoses i verksamheten. Kap 1, punkt 2-3: Personalen bör uppmuntra och stödja barns delaktighet och inflytande samt stödja dem i att ta ansvar för sina egna handlingar i vardagliga situationer, och utarbeta former för barns delaktighet och inflytande där alla barn

ges möjlighet att uttrycka sin uppfattning om vad som är meningsfullt och roligt i pedagogisk omsorg, oavsett ålder, kön, social och kulturell bakgrund.

Område: 2 kap Skollagen, Huvudmän och ansvarsfördelning

31 § Den som erbjuds en anställning inom pedagogisk omsorg ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

32 § En kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

33 § Den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare eller en förnyad möjlighet att på ett sådant sätt som avses i 31 § andra stycket delta i verksamheten får anställas, anlitas eller tas emot utan att han eller hon har visat upp ett registerutdrag.

Område: 25 kap Skollagen, Pedagogisk omsorg som erbjuds i stället för förskola eller fritidshem

2 § Pedagogisk omsorg ska genom pedagogisk verksamhet stimulera barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbete med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet.

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Om det framkommer att ett barn är i behov av särskilt stöd, ska huvudmannen se till att barnet ges sådant stöd.

Barnets vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utformningen av de särskilda stödinsatserna.

Allmänna råd pedagogisk omsorg: Kap 2, punkt 1: Huvudmannen bör säkerställa att personalen har förutsättningar att bedriva verksamheten så att den stimulerar och utmanar barnens utveckling och lärande samt förbereder för fortsatt lärande, till exempel genom personalens kompetens, relevanta material och redskap samt lokalernas utformning.

Kap 2, punkt 2-4: Personalen bör utforma verksamheten så att den främjar leken och kreativiteten samt tar till vara och stärker barnens intressen för att lära, den stimulerar barnens språkutveckling och den utgår ifrån barnens erfarenheter intressen, behov och åsikter.

Kap 3, punkt 1-2: Huvudmannen bör ha fungerande rutiner för att uppmärksamma barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling och säkerställa att personalen har kompetens för att ge sådan omsorg så att barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling förbereds för fortsatt lärande.

2 a § En person som är 15 år eller äldre och är folkbokförd där en sådan verksamhet som avses i 2 § ska bedrivas ska på begäran av kommunen visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Om ett registerutdrag inte visas upp, får verksamheten inte bedrivas.

Område: 25 kap Skollagen, Övergripande krav på verksamheten

6 § Pedagogisk omsorg ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Den ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

Var och en som verkar inom sådan verksamhet ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.

Allmänna råd pedagogisk omsorg: Kap 1, punkt 1: Huvudmannen bör säkerställa att barnets särskilda rättigheter så som de beskrivs i barnkonventionen tillgodoses i verksamheten.

Kap 2, punkt 4: Verksamheten ska utgå från barnens erfarenheter, intressen, behov och åsikter.

7 § Pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med en lämplig sammansättning och storlek.

För bedrivande av verksamheten ska det finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses.

För pedagogisk omsorg gäller att den ansvariga huvudmannen ska se till att personalen som har hand om omsorgen ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen för sådan verksamhet ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Allmänna råd pedagogisk omsorg:

Kap 4, punkt 1-2: Huvudmannen bör säkerställa att lokalerna är trygga, säkra och hälsosamma för barn att vistas i samt utformade så att de möjliggör en varierad verksamhet som stimulerar barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp.

Kap 5, punkt 1: Huvudmannen bör anpassa barngruppens sammansättning och storlek så att det enskilda barnets och gruppens behov kan tillgodoses.

Kap 5, punkt 2: Huvudmannen bör vid utformningen av barngruppen ta hänsyn till faktorer som personalens kompetens, barnens ålder, barn med annat modersmål än svenska, barn i behov av särskilt stöd i sin utveckling, lokalerna storlek och

utformning, barnens närvarotider samt förhållandet mellan personalens egna barn och andra barn i gruppen.

Kap 6, punkt 1-2: Huvudmannen bör anställa den som har utbildning med inriktning mot barn eller erfarenhet att arbeta med barn i de åldrar som det gäller och ge personalen möjligheter till kompetensutveckling och pedagogisk handledning.

Kap 7, punkt 1-4 Huvudmannen bör i sin systematiska uppföljning och utvärdering kartlägga verksamhetens förutsättningar och genomförande, analysera kvaliteten och bedöma verksamhetens utvecklingsbehov, med utgångspunkt i analysen och i dialog med personalen planera och besluta vilka områden som behöver utvecklas för att stimulera barnens utveckling och lärande samt följa upp att formerna för barnens delaktighet och medverkan i uppföljning och utvärdering är anpassade till deras ålder och mognad.

8 § Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Huvudmannen ska ha skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Information om rutinerna ska lämnas på lämpligt sätt.

Allmänna råd pedagogisk omsorg:

Kap 7, punkt 5-6: Huvudmannens skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål bör omfatta en tydlig anvisning om hur barn och vårdnadshavare kan lämna klagomål på verksamheten och hur dessa hanteras samt en tydlig ansvarsfördelning över vem eller vilka hos huvudmannen som har ansvaret för att ta emot och utreda klagomål.

Kap 7, punkt 7-8: Huvudmannens information om rutiner för klagomål bör vara tillgänglig för alla berörda genom olika informationskanaler och anpassas utifrån barns och vårdnadshavares olika förutsättningar.

Område: 25 kap Skollagen, Enskilda huvudmän och bidrag

10 § En enskild får godkännas som huvudman för en sådan pedagogisk omsorg som avses i 2 §. Den kommun där verksamheten ska bedrivas ska efter ansökan lämna ett godkännande om

1. den enskilde har insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten,
2. den enskilde i övrigt bedöms lämplig,
3. verksamheten inte innebär påtagliga negativa följder för kommunens motsvarande verksamhet,
4. verksamheten är öppen för alla barn som en kommun ska sträva efter att erbjuda motsvarande verksamhet, med undantag för barn som hemkommunen har beslutat att inte lämna bidrag för enligt 13 § andra stycket, och
5. avgifterna inte är oskäligt höga.

Godkännandet att vara huvudman ska avse verksamhet på ett visst

verksamhetsställe som bedöms lämpligt. Om verksamheten ska bedrivas där någon

<p>är folkbokförd kan en sökande inte anses lämplig utan att en registerkontroll enligt 2 a § har gjorts.</p> <p>Kommunen får godkänna en enskild som huvudman trots att villkoret i första stycket 4 inte är uppfyllt, om det finns skäl med hänsyn till verksamhetens särskilda karaktär.</p>
<p>10 a § I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 10 § första stycket 1 sammantaget avse</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, 2. styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, 3. bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och 4. personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. <p>Vid lämplighetsbedömningen av den enskilde enligt 10 § första stycket 2 ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. I fråga om en juridisk person krävs att samtliga i den krets av personer som anges i första stycket bedöms lämpliga.</p>
<p>10 b § En enskild huvudman ska anmäla förändringar i den krets av personer som avses i 10 a § första stycket till kommunen senast en månad efter förändringen.</p>

<p>Område: Delar ur Nacka kommuns generella och specifika auktorisationsvillkor</p>
<p>Punkt 1 Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud. Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande.</p>
<p>Punkt 6 Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.</p>
<p>Punkt 12 Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året. I de specifika auktorisationsvillkoren framgår vilka krav som ställs. Krav på öppettider ska följas och plan för hur verksamhet erbjuds vid tillfällig stängning ska finnas.</p>
<p>Punkt 13 Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten nås.</p>
<p>Punkt 14 Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalet.</p>
<p>Punkt 15 Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens. Anordnare av pedagogisk verksamhet: Huvudmannen ska arbeta i verksamheten.</p>
<p>Punkt 17 Anordnarens personal har rätt att till kommunen anmäla missförhållanden i anordnarens verksamhet. Anordnaren får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.</p>

<p>Punkt 18 Anordnaren ska ta emot de kunder som väljer anordnaren. Anordnarens rätt att neka kund föreligger enbart vid av nämnden konstaterad platsbrist hos anordnaren.</p>
<p>Punkt 19 Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.</p>
<p>Punkt 20 Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren. Anordnaren ska ha rutiner för att hänvisa till kommunens olycksfallsförsäkring. Anordnaren ska bedriva ett systematiskt barnsäkerhetsarbete där barnskydds rond ska genomföras två gånger per år. Krisplan och säkerhetsrutiner ska vara tydligt synliga och det ska finnas rutiner för tillbud och skador.</p>
<p>Punkt 21 Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iakttar sekretess och tystnadsplikt - följer lagkrav på dokumentation och rapporteringsskyldighet om missförhållanden. - hanterar synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.
<p>Punkt 22 Kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.</p>
<p>Punkt 23 Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.</p>
<p>Punkt 24 Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.</p>
<p>Punkt 25 Anordnaren ska rapportera händelser av större betydelse avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.</p>
<p>Punkt 26 Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.</p>
<p>Punkt 27 Anordnaren ska vid extraordinär händelse och höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.</p>